

РЕШЕНИЕ

№ 12267

гр. София, 17.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **5890** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) вр. реда на чл.203 – 207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по искова молба с вх. № 92213 от 03.04.2023 г., с правно основание по чл. 2, ал.1 от ЗОДОВ, подадена до Софийски районен съд, ГО, от Ю. М. С., ЕГН [ЕГН], от [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи - МВР, с която е направено искане за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 800 лв., както и за обезщетение в размер на 10 000 лв. за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, напрежение и уронване на доброто му име в обществото, от незаконосъобразен административен акт - заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от 09-то РУ-СДВР, отменена с влязло в сила решение № 3041 от 05.08.2022 г., постановено по НАХД № 130807/2021г. по описа на СРС, НО, 105-ти състав. Претендира и присъждане на законната лихва за периода от подаването на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

С определение № 18238/22.05.2023 г., постановено по гр. дело № 17544/2023 г. по описа на СРС, ГО, 35-ти състав, производството по исковата молба с правно основание по чл.2 от ЗОДОВ е прекратено, а делото изпратено на АССГ по компетентност, съгласно чл. 128, ал.1, т.5 от АПК.

В изпълнение на указание на настоящия съдебен състав ищецът, в подадено до АССГ заявление от 12.09.2023 г. /л.12/, е уточнил, че претендира обезщетение за неимуществени вреди по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, изразяващи се в стрес, тревога,

отрицателни емоции, безсъние, безпокойство, засегнати чест, достойнство и авторитет, вследствие на незаконосъобразна дейност на административен орган и отменен акт - заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от 09-то РУ-СДВР за срок от 24 часа, в изпълнение на която е бил настанен в помещение за временно задържане в сградата на 09 РУ- СДВР. Посоченият исков период е от 20.08.2021 г. – датата на задържането, до 20.02.2023 г.

В съдебно заседание, ищецът чрез процесуалния си представител адв. Г., моли съда да уважи иска. Счита, че са налице кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника по ЗОДОВ – незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, и настъпили вследствие на него вредоносните последици. Обръща внимание, че със свидетелските показания се потвърждава, че ищецът е преживял стрес и тревожност. Претендира разноски по списък.

Ответникът – Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител юрк. Х., оспорва исковата молба по изложените в писмения отговор съображения. Счита, че вредите са недоказани. Обръща внимание, че същите са установени със свидетелските показания на майката на ищеца, но липсва документ, удостоверяващ имуществените вреди. На следващо място счита, че не е доказана причинно-следствената връзка между процесната заповед и претендираните вреди, тъй като същите е възможно да са възникнали в периода на воденото досъдебното производство. По отношение на твърденията за уронване на престижа, сочи, че полицейските органи не са разгласили информация, свързана със задържането на ищеца, а той сам е споделил пред приятелите си. По отношение на претендираните имуществени вреди сочи, че СРС се е произнесъл по въпроса за разноските и е отхвърлил претенцията на ищеца, поради което е недопустимо в настоящото производство да се коригира решение на СРС. По размера на исковата претенция, моли съдът да намали същият като е недоказан. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност.

Представителят на СГП дава заключение за недопустимост на претенцията за имуществените вреди, предвид произнасянето на СРС с решение /посл. абзац/ по този въпрос, което е влязло в сила. По претенцията за неимуществените вреди сочи, че разпитаният свидетел е от кръга лица по чл.172 ГПК и в тази връзка следва да се преценят дадените показания, които счита за житейски логични и вътрешно непротиворечиви. Относно размера на претендираните неимуществени вреди, счита същият за прекомерен.

Административен съд София-град, като обсъди събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Между страните не е спорно, че със заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от полицейски орган при 09-то РУ-СДВР, Ю. М. С., ЕГН [ЕГН], е бил задържан на 20.08.2021г. в 11:00 часа за срок от 24 часа в помещение за задържане на 09 РУ – СДВР, издадена на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, поради данни за извършено престъпление по чл.325, ал.3 от НК. Не е спорно и че същият е бил освободен на 21.08.2021 г. в 10:20 ч.

С решение № 3041 от 05.08.2022 г., постановено по НАХД № 130807/2021г. по описа на СРС, НО, 105-ти състав /л.12 гръб/, заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от полицейски орган при 09-то РУ-СДВР, е отменена като незаконосъобразна. Решението не е обжалвано и е влязло в сила на

06.09.2022 г.

Като писмени доказателства са приети доказателствата, представени с исковата молба - заповедта за задържане и препис от съдебното решение, с което е отменена, протокол за обиск на лице от 20.08.2021 г. и съдебномедицинско удостоверение № 283.08.2021 г. от извършен преглед на ищеца на 21.08.2021 г., съдържащи се в приложеното за послужване гр.дело № 17544/2023 г. по описа на СРС, ГО, 35-ти състав.

По искане на ищеца е разпитана неговата майка - свидетелката П. С. Н..

Съгласно свидетелските показания на свидетелката, които съдът преценява в хипотезата на чл.172 от ГПК като ясни и непротиворечиви, на 20.08.2021 г., ищецът излязъл и след това ѝ се обадил, за да я информира, че го бият навън. Пояснява, че в този момент се оправили за морето. След обаждането, свидетелката заявява, че отишла и заварила агресивни момчета пред блока, в който живеят. Споделя, че много се е изплашила и се обадила на тел.112. Спомня си, че и на нея ѝ налитали, както и че се катерили по автомобила на ищеца. Разказва, че след като дошла полиция, отвела всички в районното. След като отишли в районното управление да вземат ищеца им съобщили, че същият е задържан. Спомня си, че казала, че синът ѝ е жертва, но от полицията ѝ обяснили, че е задържан за хулиганство и ще го освободят на следващия ден. За ищеца споделя, че бил много стресиран и го изживял тежко. Спомня си, че като го пуснали се срамувал от тази случка, и че ги е посрамил. Разказва, че ищецът се възмущавал от това, че пренощувал в полицейското управление при положение, че не е направил нищо. Спомня си, че дълго време не се чувствал добре, не можел да спи, приятелите му започнали да странят от него, а преди това бил усмихнат. Споделя, че по отношение на полицаите, ищецът не е имал оплаквания, но бил шокиран от самото задържане, защото бил пребит, колата му била потрошена, а след това и прибран, без да е направил нищо. Спомня си, че след като ищецът бил освободен, отишли на лекар, тъй като повръщал и не можел да спи, целият бил в нерви. Спомня си, че лекарят им казал, че ще му мине, тъй като е на стресова основа. Твърди, че приятелите му реагирали негативно, след като ищецът споделил с тях за задържането.

При така установените факти и събраните по делото доказателства съдът прави следните правни изводи:

Предвид направеното със заявлението уточнение на исковата молба от 12.09.2023г. (л.12 по делото) съдът намира, че искът се поддържа само за неимуществените вреди, предвид описанието им по указание на съда, не и за имуществените вреди – платеното за обжалването на заповедта адвокатско възнаграждение, което се претендира по реда за присъждане на разноски по чл.143 от АПК при обжалването, а не по ЗОДОВ.

Предявеният иск, уточнен за неимуществени вреди, е процесуално допустим като предявен от активно легитимирано лице, което твърди, че е претърпяло вреди, пряка и непосредствена последица от отменен по съдебен ред като незаконосъобразен административен акт – заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от 09-то РУ-СДВР.

Искът за обезщетение е предявен срещу надлежен ответник - юридическото лице, в чиято структура е органът, издал незаконосъобразния административен акт и е допустим за разглеждане в производството пред Административен съд София-град по реда на глава XI от АПК. Изпълнено е и условието на чл.204 ал.1 от АПК, тъй като вредите се претендират от акт, издаден при упражняване на административна дейност

- заповед, която е отменена по предвидения в закона съдебен ред с влязло в сила съдебно решение.

Разгледан по същество, искът е частично основателен.

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на администрацията, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Отговорността е безвиновна - съгласно чл. 4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

По аргумент от чл. 154, ал. 1 от ГПК вр. чл. 144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

По отношение на първия елемент - отменената заповед представлява властнически акт на административен орган при неговата административна дейност. Неговата незаконосъобразност е установена с акт на съда – влязло в сила решение № 3041 от 05.08.2022 г., постановено по НАХД № 130807/2021г. по описа на СРС, НО, 105-ти състав.

Относно втория елемент от отговорността - наличието на вреда: Съдържанието на понятието „вреда“ не е дефинирано от законодателя, въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. В тази връзка неоснователни са доводите на ответника в писмения отговор за недоказаност на неимуществените вреди.

Въз основа на свидетелските показания, изслушани в хода на съдебното производство, настоящият съдебен състав приема, че в периода на действие на отменената като незаконосъобразна заповед и след това, вследствие на незаконното задържане, ищецът е преживял негативни емоции – чувство на безпокойство, притеснение, стрес, дискомфорт, тревожност. Обстоятелствата по задържането му сочат на това, че същото е породило притеснение, страх и стрес, тъй като ищецът не е знаел в какво точно е обвинен, какво ще последва от задържането и се е тревожил за близките си, които са били в сградата на 09 РУ- СДВР, за да се приберат заедно въщи, но неуспешно. Бил е нападат и ударен, както и автомобилът му, майка му се е обадил

на 112, а същевременно е задържан при идване на полицията. Всичко това налага извода, че по време на задържането и след това Ю. С. е претърпял неимуществени вреди. Съдът приема, че състоянието му се характеризира с външни прояви „повръщане и не можел да спи, целият бил в нерви“, на които свидетелката е присъствала и за които дава показания. Независимо, че тези свидетелски показания са от близък роднина същите при непосредственото им възприемане от съда са ясни, логични и безпротиворечиви и съдът ги кредитира. Налага се изводът, че неправомерното задържане на ищеца е оказало негативно отражение върху психическото му състояние.

При преценката наличието на претърпени неимуществени вреди съдът съобразява и формираната практика на Европейския съд по правата на човека (в т.ч. по делото *S. v. B.*(Application no. 39232/17), 31 J., 2023), според което задържането, извършено в нарушение на член 5 § 1 от Конвенцията за защита правата на човека причинява известно психическо страдание на задържания не само докато трае, но и след това (макар че тази презумпция е оборима). Т. страдание не е задължително да достигне нивото на психологическа травма или разстройство, или да доведе до външни прояви или симптоми и затова не винаги се поддава на доказване чрез свидетелски показания. Европейският съд приема, че автоматичният отказ за присъждане на каквото и да е обезщетение на лице, което е било незаконно задържано само защото не е предоставило такова доказателство, е прекалено формалистичен и в нарушение на член 5 § 5 от Конвенцията (напр. *Danev v.B.*, no. 9411/05, § 30, 2 S. 2010). §§ 33-34, *D. and Others v.B.*, nos. 6095/11 and 2 others, § 84, 31 M. 2016). От националните съдилища, включително ВАС на РБ, също се споделя становище, според което е достатъчен самият факт на незаконното задържане, за да бъде присъдено обезщетение за неимуществени вреди.

Налице е и третата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника - причинно-следствената връзка между незаконосъобразната заповед за задържане и неимуществените вреди. В практиката на Върховния касационен съд, изразена в решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". В тези случаи е налице причинна връзка по чл.4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В конкретния случай вредите, които се претендират (доказаните психически/душевные страдания), са пряка и непосредствена последица от отменената заповед за задържане. Ако не бе издаден незаконосъобразният административен акт, ищецът не би претърпял описаните негативни преживявания. Вредата се изразява в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

На обезщетение подлежат и вътрешните, душевни състояния тогава, когато справедливостта налага с оглед конкретните, обективно съществуващи обстоятелства във всеки един случай същите да бъдат възмездени. Понятието справедливост по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, с общественото разбиране за справедливост

на даден етап от развитието на самото общество, а не със субективното усещане за причинена вреда. Съобразявайки естеството и характера на причинените страдания, обективното състояние на ищеца, като произтичащо от неправомерното задържане, периодът, в който то е осъществено, и като взе предвид съдебната практика на ВАС на РБ, съдът намира, че справедливо е обезщетяване на причинените на ищеца неимуществени вреди със сума в размер на 1000 лева. Въпреки че ограничаването на свободата на движение на ищеца не е било продължително, но все пак почти 24 часа – от 11ч. на 20.08.2021г. до 10,20 ч. на 21.08.2021г., породените негативни емоции у него са продължили и след този период. Това е съобразено и с актуалната практика на ВАС по казуси като процесния /така напр. с Решение № 7325 от 4.07.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2851/2023 г., III о, и Решение № 2080 от 24.02.2023 г. на ВАС по адм. д. № 7662/2022 г., III о. и др. Тук е моментът съдът да обърне внимание и на здравословното състояние на С. след ударите при случая, за който е задържан, обективизирано в приложеното съдебномедицинско удостоверение. Ето защо, именно посоченият размер най-точно и съответно ще овъзмезди претърпените психически увреждания от ищцата и този размер именно съответства на конкретната преценка, направена от състава на база установените по делото факти и съобразно обществените критерий за справедливост.

С оглед гореизложеното претенцията за сумата над 1000 лв. до претендирания размер от 10 000 лв. следва да бъде отхвърлена.

Предявеният иск за присъждане на законна лихва за забава върху претендираното обезщетение за неимуществени вреди е частично основателен, с оглед уважената част от главния иск. В случая лихвата се претендира от подаване на исковата молба – 03.04.2023г. и тъй като този момент е след влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт – 06.09.2022г. /Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, т.4/, то следва да се присъди както е поискано – от датата на подаване на исковата молба до датата на окончателното плащане на обезщетението.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, на ищеца следва да се присъди възнаграждение за един адвокат съразмерно на уважената част от иска. Претендират се 1750 лв. адвокатско възнаграждение общо за изготвяне на исковата молба и процесуално представителство. Ответникът е направил възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, което съдът счита за основателно, поради което адвокатският хонорар следва да бъде определен в общ размер на 1500 лв., съобразно минималните размери по чл.8, ал.1, вр. с чл.7, ал.2, т.2 от Наредбата 1/2004 г. от една страна, това че е делото не се отличава с правна и фактическа сложност, но от друга страна проведените две съдебни заседания, събиране на гласни и писмени доказателства. Съгласно чл.10, ал.3, изр.2 ЗОДОВ, адвокатското възнаграждение, съразмерно с уважената част от иска –1000 лв. възлиза на сума в размер на 150 лв.

На основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение съразмерно с отхвърлената част от иска. Съдът счита, че дължимото юрисконсултско възнаграждение следва да бъде изчислено на база 100 лв., съгласно чл.24, изр. второ от Наредбата за правната помощ, като се отчита претендирания

правен интерес и фактичката и правна сложеност на делото, поради което изчислява като дължимо юрисконсултско възнаграждение в размер на 90 лв. Воден от горното и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и чл. 203, ал. 1 от АПК, Административен съд София град, I отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Ю. М. С., ЕГН [ЕГН], от [населено място] обезщетение в размер на 1000 лв. (хиляда лева) за причинени неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт - заповед за задържане на лице №3384з-741/20.08.2021 г., издадена от 09-то РУ-СДВР, отменена с влязло в сила решение № 3041 от 05.08.2022 г., постановено по НАХД № 130807/2021г. по описа на СРС, НО, 105-ти състав, за периода от 20.08.2021г. до 20.02.2023г., ведно със законната лихва от 03.04.2023 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ иска на Ю. М. С., ЕГН [ЕГН], срещу Столична дирекция на вътрешните работи в останалата част за сумата над 1000 лв. до претендирания размер от 10 000 лв.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Ю. М. С., ЕГН [ЕГН] възнаграждение за адвокат в размер на 150 (сто и петдесет лева).

ОСЪЖДА Ю. М. С., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 90 лв. (деветдесет лева).

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: